

Búrky a piesne

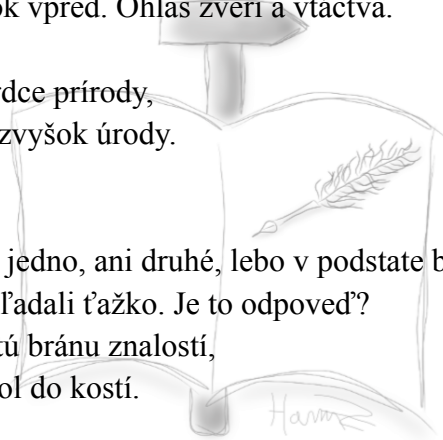
HannZ

I
Posledného dňa

Boli to tie dni, kedy sa prázdnota zdala byť nekonečnou.
Keď slnce, a to celkom isto, strácalo na sile a oddávalo
sa vetru
Zo severu.
Keď i neistý človek si bol istý, že toto je posledný výkrik
tepla. A prichádza jeseň.
I listy svojím tancom to dávali najavo, ako sa ladne a nie
v tichosti spúšťali dole a dole.
A teplo v stodole.
Vietor ťahal na podolie.
A zver stíchla. Kdesi šum suchých tráv, čo v útrobach
ich života niet.
Len suchota ich znie.
Už nedúfajú v dni, čo ich slnce teplé prebudí. Veru nie.
Bude ľadové a to viac než dosť.
Nielen oni budú mať zlosť.

Kvety stiahnu silu svoju vo farbách a vôni do seba.
Zadržia dych. Čakajú.
Počuť len tlkot svojho srdca. Šum vetra, čo silnie a
slabne. Šeľest zabudnutého lístia na stromoch. Trepot
krídiel, krok vpred. Ohlas zveri a vtáctva.
Je vzácna.
Tak búši srdce prírody,
Keď dodá zvyšok úrody.
Spí?
Bdie?
Možno ani jedno, ani druhé, lebo v podstate by sme
odpoveď hľadali ťažko. Je to odpoveď?
Čo otvára tú bránu znalostí,
Aby precitol do kostí.
Čo.
Otvoriš bránu zraku a...
Hľa...
Precitol...

Lebo aj v tomto tichom chaose sa poľahky nájde istota,
čo ťa utvrdí v pravde. Prichádza. Jej času nastalo. Mení
sa a formuje.

Neoslavuje.

Aspoň nie nahlas. Tráva prehýba sa pod ťarchou tej
zmeny, čo vietor jej šepoce. Radí.

Jej nevadí.

Vraj mŕtveho veľa neoživiš, no mám ja v tom isto inak.

I kedy za mak.

Veď hľaď, ako listy hnilobou pretkanou tancujú vo víre
celkom bez spevu a citu. Ako si laň vykračuje a pritom
budí dojem, že na mieste stojí.

A jej zrak v pozore neobstojí.

A v pozadí toho všetkého potok oznamuje svoju
prítomnosť. Prúdi v tempe jeho daného.

Tieň a svetlo,

Srieň a teplo.

K oblohe nehľadiš, bo mraky pod nie vánkom sa točia.

Semienka javora taktiež. Zima padá ti na plecía a pod jej

závojom i noci, sa strácaš. Si omámený tým všetkým, že netušíš, či sa nachádzaš v skutočnosti.

Si omámený.

Čo chvíľu začne pršať a takisto nie uschnutá zem, a to celkom premočená,

Bude zas zmočená.

To dážď jesenný.

Zmyje posledné spomienky na letný šat a premení ho v podzimný kľud. Áno. Dá sa nazvať kľudom.

A tak len znie nie rovnaká ozvena na pôdu.

Hrá melódiu.

A v povetří cítiť povedomú vôňu.

Vôňu škorice, mokrej zeminy,

Jablkový koláč, koláč od maminy,

A staré mŕtve lístie.

A v kozube praská oheň, čo do sýtosti sa dreva nevie nabažiť. V dlaniach pevne zvieráš nápoj, čo ťa má zahriať.

No v pravde ťa zohrieva ten pocit jesene.

Vrcholky stromov sa jej klaňajú. Menia sa vo farbe

postupne a náhle, čo pohľadu ujdú ťažko. Kôra stromov
odlupnutá spočíva na povrchu zeme.
Mokrej zeme.

Návštevník nevidaného remesla

Návštevník kráča,
Kráča po nerovnej ceste a odený v prostom šate,
Ako vyváľaný v blate.
Putuje z ďaleka a končiny sú mu viac jak neznáme.
Tvár úzka a telo ešte väčšmi, krok však rázny
A výraz v očiach vážny.
Bez koňa, jak už povedané bolo,
Nič iné okrem seba mu nezostalo.
A odhodlania.
Len po boku,
Čo by neušlo oku,
Meča pošva. Kde je meč?
On si to pamätá, jeho dávno preč,
No zaobstará si nového.
Toho dňa sa poľahky nekráčalo. Hoc na duši ho nič inšie
neťažilo.

Len obživu si dať. Zaobstarať nateraz nie, dosti dlho putoval končinami sám. To dážď mu túru zhoršoval. A bezsenné noci.

Niet sám si pomoci.

Teraz na dedinu malinkú narazil. Veru pustá a bez štipky života sa mu zdala. No po nekonečnosti mu za dobre padlo aj to. Dom jeden a dom druhý, míňal ich postupne. Došiel až na kraj, kde zrúcaniny sa opierali jedna o druhú.

Akoby to tu znal,

Tak si on vykračoval.

Mačka pod oknom tíško spala, no vrany od lesa ju svojím škriekaním budili. Trhalo jej útrobami akoby kŕče, či zlom bola posadnutá. Možno i to druhé, bola čierna.

Spomedzi vrán mraku od lesa na streche sedel sám havran. Takmer nehybne, len čo si zobák skryl pod krídlo a snažil sa tak zabudnúť na sestry a dážď, čo preniká mu pod pierka.

Ach tá vtierka.

Čo za strechu, čo on na nej sedel, bolo, zistil návštevník, len keď podišiel o čosi viac dopredu. Nápis na vetrom a časom ošľahanej ceduli hovoril „Pod nerovným briežkom“, hoc domec stál na rovine a v tesnej blízkosti nebol žiaden kopec. I potiahol za kľučku náš návštevník. Vnútri okolo stien aj v strede pár stolov, čo chlapi okolo nich sedeli. Podaktorí už mali pár pohárikov za sebou, iní ešte teraz do seba hŕkli pol korbela, čo cícerkom im po fúzoch stekalo pivo. Na dlážke bola dobrá polovica ich objednávky. I keď počasie bolo pochmúrne, to o mužoch vo vnútri povedať nemožno. Húkali na seba, cez seba, spali medzi nimi zúfalcí. Teplé jedlo bilo sa s pachli alkoholu a zvyškov na zemi, i zvratkov v kúte. Návštevník ich však nesledoval dlho a sám sa vydal k pultu. Krčmár mu pozornosť nevenoval, skôr to poháru, čo leštil. Teda ho návštevník slušne pozdravil a vtedy sa on

otočil. Bol to starší pán, vlasov len toľko, čo mu
zakrývali chabé miesta na hlave,
Nebol v štíhnej postave,
A zdalo sa, že sa snaží chytiť krok s pijanmi. Rumeneč
mu oblizoval tvár.
„Dva groše.”
„Čože?” spýtal sa návštevník, bo nepočul cez vravu ta za
ním.
Krčmár mu zopakoval cenu. Návštevník prikývol
A z čerstvo načapovaného piva si odchlípol.
„Čo že ťa sem priviedlo?” spýtal sa krčmár.
Návštevník sprvu bol ticho. Jakú odpoveď zvoliť?
„Som lovec.”
„Aký?”
Obzrel sa návštevník, čo lovcom bol, za chrbát svoj.
Uši chlapov ho nespovedali.
„Nuž, zver lesnú zrovna nechytám,” a pozrel na
krčmára, že mu rozumieť bude.
Tomu však trvalo celú večnosť, až sa mu pochopenie
dostaví. Ale podarilo sa. Prikývol.

Na opilst' zabudol.

„Ideš celkom vhod. Les, čo za krčmou mojou sa tiahne,
Ťa raz dva stiahne.

Bo tvor, čo žije tam, kŕmi sa nami.”

„Aký tvor?”

„A mňa sa pýtaš? Nevidel som ho. No dačo tam byť
musí.

Dedinu našu dusí.

Kto prejde dnu, von sa nevráti. A keď do susednej
dediny musíš prejsť a nie okľukou, tak len tade.”

Lovec na to nič neodvetil, len do jedla, čo mu ščil
doniesli, sa pustil. Chlieb ešte z predošlého dňa, no
neslané mäso v akejsi omáčke bolo teplé a čerstvé.

„Podobných tebe skúšalo s tým silu. No bez výsledku.”

„Naplním si brucho a pôjdem ta.”

„Jak myslíš.

Ale nie si zbabelec, jak si to rozmyslíš.”

„To moje remeslo. A strach... je všade.”

Hodil na pult ďalší groš. Potom sa pobral von do dažďa,
ešte mu šat neuschol. Les blízko, strach ešte viac. Ale

vnoril sa ta celý. Nebolo to prvý raz. No to, čo ho tam
čaká, isto ho poznačí.

A krčmár z okna sa mračí.

On by ta nešiel ani za mech zlata.

Než ten muž divný, nazývajú sa lovcom, ho vyrušil z rozjímania, nič ho netrápilo. No, tak nič ani nie. Predsa čosi. A tým nemyslím ani záhadného tvora.

Dcéra jeho je už piaty deň v izbe. Mal on vari na výber, keď potulní rytieri, skôr darebáci, prišli k jeho krčme? Že iných žien tu blízko ich dosahu nebolo a tak si vzali ju k sebe? Pravdaže, námietky a zúrivosť tu boli, no ich pravda viac. Čo zmôže muž v pokročilom veku proti takej bande? Jeden a jeden je iné. A peniaz mu za to padol.

Jeho hnev ochabol

A dcéra jeho krásna a tmavá ani noc musela ta s nimi. Jej krik prvého večera ho drtila na hrudi a tak to mohla rozbiť len dobrá fľaša.

Aká to prišera sa z neho stala, zrobil zo seba šaša.

Objíma ju rukami pevne, že ťažko a v tomto stave, by
mu ju nikto zo zovretia nevytrhol. No z mrákot ho
vytrhol ten cudzinec.
„Vraj lovec! Ukáže sa pravda,” a znova k ústam zdvíhal
nápoj.

Teraz v izbe nad hlavou jeho akosi kľudne.

No tu dolu rušne.

Kiežby ich metlou, či päťami mohol vyhnáť. No na
živobytie si privyrobiť ináč nevie.

To pre neho umenie.

Ledva o pult sa vie pridržať,

A jasnou myslou rozmýšľať.

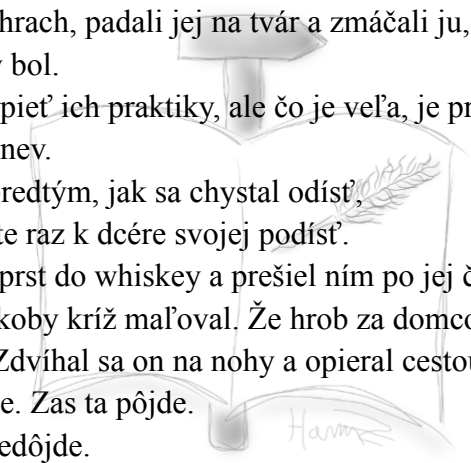
Aspoň že sa pracú títo od stolov,

Čo bard ich smie nazvať, volov,

No len ticho.

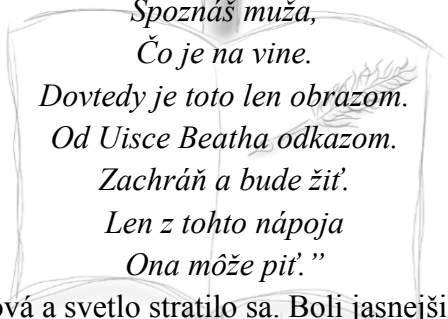
Bez slov či vďaky dali sa na odchod. Krokmi neistými sa
pobral po nich spratať. Pivo vypité, krajce chleba zo
včera ostatého nechané. Nečudno. Ale iného on nemal na
dnes a čo, keď dcéra nestíha variť a ešte hore tešiť
mužskú spoločnosť.

Zdvihol opäť k ústam fľašu pri tej myšlienke. A prázdna. Ešte dáke zásoby by mali byť dole v pivnici. Smäd ho hnalo. Nerovné a časom zodraté schody ho nasmerovali, no dvere sa po nich neotvorili. Za nimi všakovakého náradia a pitia. Otvoril si. Prešiel okolo vína, piva, slivky až k tajnej zásobe. Otočil koliečkom raz tak, potom tak a dvierka malé sa mu otvorili. Ešte jedna. Potom zjásť musí a zajednať várku k lodenici. Aj k slivovici. Nečakal a otvoril. Ľahká zmena v chuti, no účel rovnaký. Slastne si jazykom prešiel po perách, čo cítil na nich pár kvapiek. Vyteperil sa hore na povrch. Pred ním podvrh. Len dvere za ním s rachotom sa zavreli. K pultu sa dostal a na dlážke leje sa krv. Sprvu si on myslel, Že o rozum prišiel, Sklonil sa a dotkol jemne svojej dcéry. „Beatha,” riekol tíško, potom hlasnejšie jej meno. Ale bez zmeny.

Mdloby,
Z nápoja zloby,
Ho prešli zaraz.
Rukami k hrudi si ju túlil, jej telo bez pohnutia stískal.
Slzy, ani hrach, padali jej na tvár a zmáčali ju, i šat, čo roztrhaný bol.
Musel strpieť ich praktiky, ale čo je veľa, je príliš. Myseľ ovládol hnev.
No ešte predtým, jak sa chystal odísť,
Musel ešte raz k dcére svojej podísť.
Namočil prst do whiskey a prešiel ním po jej čele, ústach i hrudi, akoby kríž maloval. Že hrob za domcom jej vykope. Zdvíhal sa on na nohy a opieral cestou. Pre rýľ do pivnice. Zas ta pôjde.
Ale ani nedôjde.
Bo žiara za ním sa zjavila a otočil sa za ňou. Vidina dcérina pred ním. Padol na kolená. Od zjavenia, slabosti. Neveril očiam.

*„Zneuctili telo moje,
Zneužili dieťa tvoje.*

*Vzali, čo im nepatrí,
Ale osud sa im odvd'ačí.
Kým nebude ukradnuté,
Čoskoro vrátené,
Potom už duša,
Naveky odíde.
Spoznáš muža,
Čo je na vine.
Dovtedy je toto len obrazom.
Od Uisce Beatha odkazom.
Zachráň a bude žiť.
Len z tohto nápoja
Ona môže piť."*

Dozneli slová a svetlo stratilo sa. Boli jasnejšie ako deň a nečakal dlho. Dcéru svoju na teraz skryl do pivnice. Za sebou krčmu zamkol. Veď sú aj iné hostince. Pevne v ruke zvieral živú vodu. A v druhej zbraň.

Jeho zrak vpred sa upieral,
Len na les, naň.

Ťažko posúdiť, či od krvi svojej, či beštiinej on je pokrytý. Neľahký boj s ňou viedol, ale inšie ani nečakal. Pri jeho remesle je to na dennom poriadku.

A späť k začiatku.

Do bahna stupil a zľahka zakľal. Za ním ozval sa šum.

Nie ten, čo pri hladení vetrom spieva. Potom klud.

Kráčal teda ďalej a znova. Zbystrel a načúval. Ticho.

Venoval sa neznámemu zvuku viac jak mal a na zvyšné

pozor nedával. Sadol na koreň stromu, čo zdal sa byť

ako jediný suchý. Podozrivosť ho neskoro premkla a

koreň ani mihnutím oka vyrazil vpred. Naraz niekoľko

takých ho obkľúčilo. Ale miesto kôry šupiny, lístia

jazyky, na samom vrchu ozrutný výraz. Áno. Boj sa

začal.

Meč, čo doteraz tíško driemal pod plášťom, dal sa do

práce. Novotou bol cítiť. Lovec otáčal sa rýchlejšie než

čas, mrštnosťou podobal sa levovi. Meč sekal ešte
svižnejšie, zhora dole, v otočke a vpred.
Keby diváka lovec za sebou mal, isto by vedel odhadnúť,
že to robí už dajaký čas.
Beštia padla, ešte kde čo posledné kľče trhli jej útrokami.
Lovec si povzdychol. Odtínal jej končatiny, čo po smrti
netvora premenili sa späť na kus dreva.
Teraz jej telo niesol do dediny. Znova ten šum. Spustil
telo mŕtve zo svojich ramien a mečom ukázal smerom,
kde zvuk vychádzal.
„Vyjdi, alebo zomri!” vyzval lovec tvora.
Spoza krovia vyšiel len muž. Tak obyčajný jak deň.
Prосто odetý, od špiny každý prst zájdený.
Výraz zdesený.
„Nechcel som rušiť, pane. Idem si vlastnou cestou,”
prehovoril, hoc sa zdalo sprvu, že nevie reč ľudskú.
„Prečo teda kráčaš v mojich stopách a sleduješ ma?”
spýtal sa lovec a do pošvy skryl meč.
„Šiel som na zber byliny.
No neviem trafiť späť do dediny.”

Lovec prikývol a dal sa vpred. I s mŕtvolou.

„Keď už tu kráčaš po mojom boku, akoby sme sa znali, koľko grošov mi za ňu príhodí richtár?”

„Netuším, takému remeslu ako ty nevládnem. Ale isto málo. Richtár by dal viac, ba i dcéru svoju, keby lapíš obludu, čo tu žije z nás.”

Lovec prekvapivo hľadel na muža. A muž na lovca.

„Vari si neočul o...”

„To áno. Ale myslel som...”

„Och! Korechvost nám starosť nerobí,” prerušil ho nazad muž.

„Vieš viac? A ako to, že si sa dobrovoľne vybral do lesa?”

Odmĺka.

„Dobrovoľne nie, ale to je vec moja. A viac taktiež neviem. Len to, že nás, mužov, požiera.”

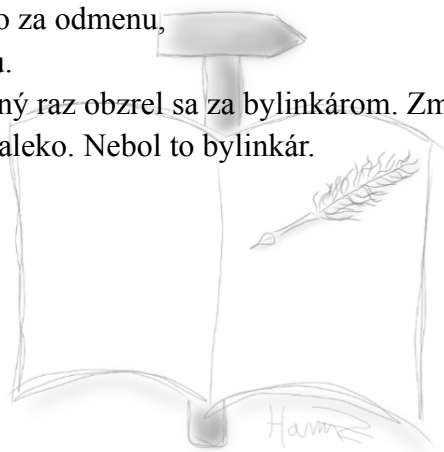
„Mužov?” spýtal sa lovec a to akurát vošli do dediny.

Zastali.

„Mužov pojedá,

Namiesto obeda.

Čo vábi práve nás, netuším. No je z toho i strach.”
Lovec prikývol, akoby vedel, čo za príšeru to je. Ale
nevedel. Skúsenosti ho tu zrádzali.
Rozlúčili sa na križovatke, že lovec i tak sa pôjde spýtať
richtára. Čo za odmenu,
I na príšeru.
Ale posledný raz obzrel sa za bylinkárom. Zmizol v
domci neďaleko. Nebol to bylinkár.
Ale pekár.

Otec naučil ho k práci, čo ho zas naučil jeho otec. Ani jeden nebol zlým človekom, povinnosti v dedine plnili si svedomite.

Tvár biela, ale dlane ešte väčšmi. Dedinčania si radi k nemu zašli po chlieb i prehodiť zopár slov. Piekol rád, bo ľudí to tešilo. Každému ide sústo lepšie dolu hrdlom, keď vie, že ho piekol dobrý človek, čo má pre to cit. No choval city niekto k nemu?

Pekár z okna hľadí,

Jeho zrak upiera sa na postavu, čo na lavičke sedí,
Pod starým dubom. Tá osoba číta. Tak rada číta. Tiež
láskavého srdca, ale pohľad upriamený len k stránke
knihy.

Pekár si len smutne vzdychá

A pri srdci ho neraz pichá.

Či by ho tá deva ľúbiť vedela?

Vrátil sa k práci.

Chlieb pekne sa dvíha v peci.

A vôňu nesie vzduchom pod nos všetkým, čo sú v okolí.
Nie moc chýba, aby práca bola na dnes hotová. Ešte túto
hrudku cesta poslednú pre tetu, ktorá o dva domy ďalej
býva. Tá mu ako mať bývala, keď vlastnú nikdy
nepoznal. Zabalil on chlieb do jemného plátna a dal
stranou. Pohladil ho bielymi rukami jak sneh po jeho
hnedom chrbte sťa kobyly.

Nazrel on cez okno a jeho milá už na lavičke nasedala.
Isto šla už domov, i on sa čochvíľa poberie. Zhasol i
poslednú sviečku, zamkol za sebou do pekárne.

Šiel uličkou s domcami ako každý deň a predsia zdal sa
mu dnešok niečím iným. Zastal až pred domčekom
tetušky. Už pri bránke si všimol, že dvere nedobre sú
zavreté. I pridol do kroku

A v predsieni zostal v šoku.

Tetuška na zemi leží

V krvi veľkej kaluži.

Darmo k nej klesá, darmo jej dlaň hladí. Ona už jarný
vánok neucíti, spev vtákov nezačuje a jeho úsmevu
nepoteší.

Držal ju on v náručí.

Ozvali sa kroky z miestnosti ďalej. Síce v odvahe
nevyrastal, ale smrť tetušky mu ju dodala. Nohy
podlamovali sa mu, čo sa ta blížil.

A jej vraha zočil.

Premkol ho strach.

„Stará už bola dosti,

Rozpadali sa jej kosti.

A ona vlastnila to, čo potreboval som,” riekol čarodej,
odený v plášti farbou noci.

Pekár zbraň nemal,

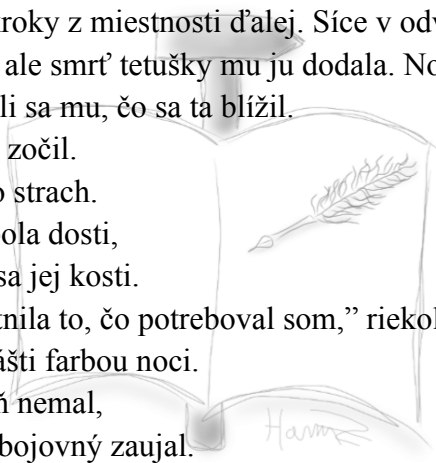
Ale postoj bojovný zaujal.

V tom si mág všimol, že pekár nesie v rukách chlieb.

„Daj mi ho, priateľu,” a opatrne natáhoval ruky k nemu.

Pekár všimol si, čo chce a tak stiahol sa na prah izbičky.

„Prac sa preč, ty vrah!”

„Ale priateľu, nebuď taký bezcitný a daj mi kúsok toho chleba.”

„Ani za svet!” a dal sa na odchod. To však mág dopustiť nemohol.

„Ani za tetušku? Ani za milú, čo sleduješ potajomky cez okienko pekárne? Čo city tvoje neopätuje? Dám ti všetko i len za smietku, za odrobinku toho chleba!”

Pekár čudoval sa tým slovám, keré šli mágovi z úst.

Zastal pred domom ako prikovaný. Keď mágovi došlo, že získal pekárovu pozornosť, pokračoval.

„V lese rastie jedno vzácne bylinie. Dones mi ho a ja vrátim ducha tetuške a vnuknem zaľúbenie tvojej milej. Spoznáš kvet vďaka fialovým lístkom v okvetí.

Žiari jak fakle v podsvetí.

Prines ich a ja sľub svoj tebe daný dodržím.”

A videlo sa, že pekár ako muška do pasce sa chytil.

Skoro.

„Každý tunajší dobre vie, že do lesa nepôjde. Prišera ta žije a hoduje na telách našich.”

Mágovi však trpezlivosť dochádzala. Ale skúsil šťastie ešte posledný raz.

„Taká smola, priateľu. Teta ešte vánok v tvári mohla cítiť a čo ty vieš, tvoja vysnívaná už v bielom kráča s niekým iným. Tak teda, dovidenia,” a vydal sa cestou opačným smerom. Rátal kroky a tušil, že plán jeho dozrie.

„Stoj, mág! Prijímam!”

Za chrbtom pekárovým uškrnul sa lišiacky. Keby toho chleba nepotreboval, nestrácal by čas s týmto podradným človekom.

Pekár nevedome súhlasil s ponukou, no stál na tom, že chlieb odovzdá až pri kúzle. Kráčal neľahky cestou k lesu, čo neupravená bola rokmi. Pravda, do lesa teraz málokto chodí.

Už zmierený bol s večnosťou, že kvet nenájde. Blúdil a šomral si popod nos, že takého kvetu ani nejestvuje.

Ale zrazu pri bažine sa mu sám zjavuje.

Pri zbere ho však vyrušil zvuk z okolia. Neskôr mu už známe je, že to lovec. Ešte takého ako on nestretol, a keď sa na križovatke lúčili, veril, že ani už nestretne. Náhlil sa teda k domu tetuškinmu, ale márne. Mág čakal pri pekárni. Ten zbystrel jakmile k nemu pekár došiel. „Tuším si ju tam pestoval od semiačka, keď ti to tak trvalo. Ale máš, čo som chcel. Teraz, pekár, upeč chlieb s týmito kvetmi. A ver, poďakuješ sa mi. No kým bude ešte kôrka chrumková a teplo z nej sálat’, zašepkáš ku chlebu tieto slová: *Aisling a chomlíonadh*.” Pekár zopakoval si potichúčky slová, aby ich do pamäti dostal. „Chlieb dáš k ústam tetuške a milej tvojej. A teraz ten chlieb!” zrúkol na neho mág, div, že nevyletel z kože. Rozbalil chlieb a mág mu ho z rúk vytrhol. Bez slov iných zmizol jak ranná hmla. „Rozum som potratil,” vravel si sám pre seba pekár, keď fialové lístky prevracal v dlaniach ani zlatý groš.

6
Vábička

„Chod' si cestou vlastnou, cudzinec. Veľa takých, čo sú tebe podobný a nazývajú sa lovec, tadeto prešlo a nič nespravilo. Ba čo viac, už sa stade nevrátili.”

„Nič viac nežiadam, jak vyplatit' odmenu za korechvosta a pár podrobností o tvorovi v lese,” vravel, ešte prívetivým hlasom lovec.

Richtár prudko nadýchol sa, div mu pupok stôl neprevrátil. Isto mal už toho dost'.

„Mení sa, putuje,
Ničoho neľutuje.

Muži sa jej boja,

Ale ich túžby pri nej neobstoja.

Požere ich celých jak sú. Nič, ani kabát po nich nezostane. A teraz prac sa,” len toľko mu richtár povedal a kývnutím hlavou na stranu naznačil ďalšiemu, že smie podísť k nemu. No do cesty vstúpil mu zas lovec.

„Ešte odmenu za...”

„Zmizni mi z očí, inak ťa skántrim!” a prudko sa richtár postavil.

Stolička sa v tej rýchlosti zaknísala, no nespadla. Lovec vypol hrud', pravda, bol o vyše hlavy vyšší jak richtár.

Tomu došlo, neradno s lovcom merať sily. Sklonil sa k zásuvke a vybral odtiaľ pár grošov. Hodil ich po lovcovi, ktorý na neho zazeral. Viac do richtára rýpať nebude. Aj toto je lepšie jak nič. Zohol sa a pozbieral si svoju chabú odmenu. Veď za príšeru i tak dostane viac. Dal sa na odchod a pohľady okolitých celkom nebral na vedomie.

Už aby vypadol z tejto bohmi zabudnutej dediny. A zdalo sa mu, že sa ho dážd' drží ani osa po slade. Už zas chčalo.

Koľko ale toho vie o bytosti záhadnej? Nič moc. Za to o tunajších ľud'och až moc. Zrazu sa mu zdalo, že les nie je tým nepriateľom v dedine.

Sám ľud ho kazí.

A potom ho z neho mrazí.

Ba i nie! V lese akýsi čudný vzduch cítiť, no on je už na podobné zvyknutý.

Tož ale dáka vôňa!

A tamto tôňa!

Vyráža snáď ten puch odtiaľ?

Vážil každý krok. Uši nastražené ani lovecký pes. Oči na stopkách. To napäté ticho, čo by sa poľahky nožom krájalo, prerušoval len zurčiaci potôčik v tóni. Na jedno koleno si kľakol a hľadel na odraz svojej tváre na hladine. Ale i tvár iná tam bola. Iný by sa jej zľakol, no lovec nie. Vystríhal sa stretu s očami s tou bytosťou. Spod kabáta opatrne a nečujne siahahal po noži. Naraz vrhol ním za seba rýchlo jak šíp vystrelený z luku a ozval sa ryk. Nie bolesti, leč Zúfalstva, že ho lovec dopadol.

A ten stal si obďaleč.

Azda sa mu sníva vprostred dňa! To nie príšera, ale žena!

Oči ich sa stretli, no ona tie svoje od neho odtrhla.

Zasyčala na neho sťa had.

Na sebe potrhaný šat,

Nechty to pazúry,
A z úst neľudský zvuk, zúri.
„Vábička,” spoznal lovec príšeru, čo za ženu sa
vydávala. To ona bola záhubou tunajšej dediny. Znova
ten sykot. Ani mihnutím oka premenila sa na žienku.
„Pusti ma na slobodu, lovec a ver, že dušu, ba i telo,
nechám tak na pokoj.”
„Ešte to tak! Za hlavu tvoju odmenu chcem dostať! Viac
ma nezaujímá,” a chystal sa tasiť meč.
Vábička div pri tom ostrí nestratila reč.
„Nie sú ti po chuti moji dedinčania? Cudzincom
nečudno.”
„Za to tebe až príliš, zdá sa,” to už jej hrot meča spočíval
pri krku. Už už jej chcel hlavu oddeliť od tela. Keď ešte
slová posledné vyriekla:

„Aisling a chomlìonadh.

Eist leis an nguth,

Ach ná caill an gile,

Tóg céim ar aghaidh,

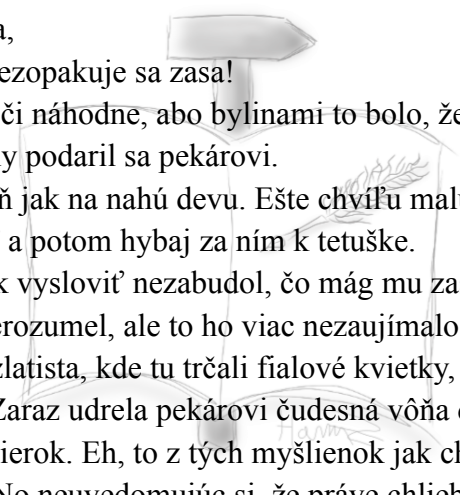
Is ná bí ar ais,

*A bhaint de gach ceart,
Is leatsa liom féin, ”*

a hlas v speve sa do uší lovca dostal a omámil ho jak
med. S rynčáním dopadol na vlhkú zeminu meč.
A lovec tiež.

7
Chlieb

Taká krása,
Čo azda nezopakuje sa zasa!
Nevedno, či náhodne, abo bylinami to bolo, že chlieb
taký krásny podaril sa pekárovi.
Hľadel naň jak na nahú devu. Ešte chvíľu malú nechá ho
odpočívať a potom hybaj za ním k tetuške.
Slová však vysloviť nezabudol, čo mág mu zašepkal.
Hoc im nerozumel, ale to ho viac nezaujímal.
Kôrka dozlatista, kde tu trčali fialové kvietky, ukazovali
sa svetu. Zaraz udrela pekárovi čudesná vôňa do
nosných dierok. Eh, to z tých myšlienok jak chlieb splní
jeho sny. No neuvedomujúc si, že práve chlieb takto
divne rozvoniava. Zabalil chlieb do plátna jak vo zvyku
mal a pod'ho s ním, čo osudom mu bol.
Vbehol do domu tetušky, čo ležala tak, jak ju videl
naposledy. K ústam nemým jej kúsok z chlebička odtrhol

a priložil. Vyslovil slová. Čakal. Zrazu, jak dáke čary, sústo podobalo sa vode. Mlčky zísal na ten proces jak krv, zoschlá na dlážke vracia sa do formy, z ktorej vzišla. Hrud' tetušky napla sa a znova klesla. Jej drobné prstíky dali sa do pohybu. Očká zaklipkali a upriamili sa na pekára. Kútiky úst sprevádzané vráskami sa zdvihli k úsmevu. Už už sa chcela tetuška postaviť, keď pekár ju zastavil.

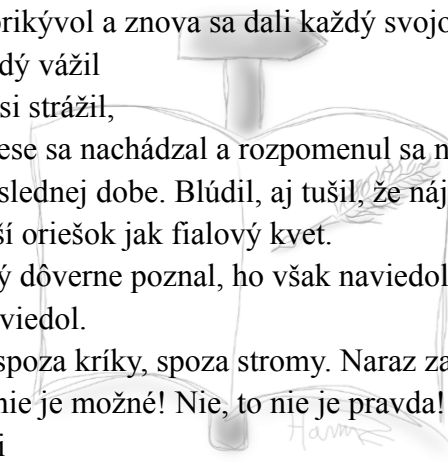
„Lež ešte chvíľu, tetuška. Naber síl. Ani mihnutím oka budem nazad,” a zdvíhal sa na odchod.

„Kamže ideš? Kam máš naponáhlo?”

„Všetko ba i viac ti rozpoviem. Teraz musím bežať,” i tak vykonal.

Hnal sa ulicou, div do muža v zbroji nevrazil. Náhlil sa na koniec cesty k domu, kde jeho milá býva. Avšak dom pustý, len čo slúžku v predzáhradke stretol. Úctivo ju pozdravil a pýtal sa na dievčinu.

„V tejto hodine má vo zvyku chodiť na nemalé prechádzky, tým smerom,” a natiahla tenký prst k lesu.

S vďakou pobral sa k lesu a tesne pred ním stretol
krčmára. Ruky mal od krvi, čo mu vskutku prišlo
zvláštne, no teraz mal na jazyku iné otázky.
„Nevideli ste tadeto prechádzať dievčinu?”
Krčmár prikývol a znova sa dali každý svojou cestou.
Krok každý vážil
A chrbát si strážil,
Bo už v lese sa nachádzal a rozpomenul sa na to, čo sa
deje v poslednej dobe. Blúdil, aj tušil, že nájsť dievčinu
bude ťažší oriešok jak fialový kvet.
Hlas, kerý dôverne poznal, ho však naviedol.
A pohyb viedol.
Blížil sa spoza kríky, spoza stromy. Naraz zastal.
To snád' nie je možné! Nie, to nie je pravda!
To ho šáli
A myseľ kalí!
Ale priznať skutočnosť si musel. Bola to jeho milá a ten
ďalší... lovec.
A jak s ním obcuje!
Hneď s tým skoncuje!

Hnev vstúpil mu do hlavy i útrob tela. Chlieb mu z rúk vypadol, k nožíku v zástere sa načiahol a už chcel vstúpiť do prítomnosti.

Zarazil sa on v poslednom okamihu.

Stoj, ty vrahu!

Srdce mu bránilo vykonať, čo zamýšľal. Jeho milé očka vrátili sa z kalu hnevu. Rieka, prúdiaca mu v tele, ustala a v pokoji tiekla. Nie, on nie je vrah. Sotil sám seba o kmeň stromu. Pohľad padol mu na chlieb, kerý oklamať mal devu, aby ľúbila ho. Nemôže jej nasilu vnuknúť to, čo on sám k nej cíti. Teda cítil. Teraz ale videl, že cenu to nemá. Závidel lovcovi, aké šťastie on má a že na jeho mieste rád by sa nachádzal. Ešte jeden pohľad venoval im dvom. Hlavu otočil späť, marilo sa mu, že deva ho zahliadla. Boli tak blízko slastného konca a pekára to viac a viac morilo.

Triskom sa pobral stade preč, s námahou potláčal slzy.

Tiekli samé. V tom upútalo pozornosť jeho stret krčmára a muža v zbroji na rázcestí. Čosi majú medzi sebou.

Chcel smerovať k ceste, kde stoja oni, no jeho nohy, či

les mal s ním iné plány. Koreň posledného stromu mu
pod členok vbehol
A stiahol ho k sebe, ale vyše sa nehol.
Ani pekár. Omráčený nárazom ležal tam dlho. A jeho
chlieb v kroví nápodobne.

Pomsta omamnej chuti

Dych mu chýbal neraz, nuž nebol najmladší a lepšie to nebude. Zdolá hory doly keď bude musieť.

Vie, čo robiť má a ako. Pieseň v hlave spievala mu a ústa nemé bez hláska iného poháňali ho vpred.

Vedel, kam majú namierené tí vrahovia. Plieniť, drancovať okolité zeme a polia. A že rytieri! Starú belu akurát tak!

Vedel, kam má položiť ďalšiu šľapaj. Vie, jak ich dohoniť. Tunajšie končiny pre nich záhadou. A vedel, jak dcéru svoju pomstiť a preniesť do sveta živých.

Azda to nebol sen?

Azda nie whiskey koreň?

Nuž šetriť ňou musel pre Beathu. A preto si na túlanie a lov zločincov vzal dačo, čoho dostatok má.

Prostý človek na potuľky si berie radšej niečo pod zub,
ale krčmár nie. Jak spomenuté bolo, v jednej paži zbraň,
v druhej fľaša.

Akoby toho málo nebolo, dni boli čoraz kratšie a
pochmúrnejšie ani jeho nálada. Rána chladné, noci
mrazivé, ba i mu sopleť cícerkom tiekol a jednostaj si ho
utieral rukávom. Pot stekal mu po chrbte už tak dosť
nasiaknutej košeľe páchnucej neumytým telom. Špina za
nechtami.

Akoby zázrakom, abo náhodou, možno osud to tak
zariadil, že v opilosti znal tváre vrahov a doščilku si ich
pamätal, jak keby s nimi žil. Vypytoval sa miestnych,
potulných, v susednej dedine, všetci i tak ukazovali na
jediné miesto, les. Vôľky nevôľky, je-li to posledná
možnosť, nedbá. Jedine, že by sa pod zem prepadli.
Zakrádal sa ani dravec, čo sce uloviť korisť. Nastražil
uši, oči vypúľil až zaškúlil.

A veru, jeho myseľ niečo tuší.

A dakto pokoj lesa ruší.

Tichúčko jak myš

Ide blíž a blíž.

Lotri pri ohníčku hodovali na mäsku, ulovenom
začerstva.

Okolo nich obžerstvá!

Kostičku ohlodali celkom k povrchu.

Chutná im, po vydarenom hostinci podvrhu.

Ešte hodný čas ich krčmár sledoval. Popíjali vína a piva
z fliaš a mechov, aj sa mu marilo, že to jeho vlastné.

Zahnal hneď tie chmúry.

Len čo ho ešte rozzúri

Väčšmi.

Smiali sa a bavili, jak keby to bolo dávno, čo devu
zneužili.

A zabili.

Bol si ale krčmár vedom svojho podielu na jej smrti.

Nemal ju im nechať, radšej o zisk prísť. Nesmie sa už
viac razy takého stať, ak mu Šťastena šancu druhú dá.

Chlapi vo falošnej zbroji postavili sa hromadne

A zamierili nazad k dedine.

Krčmár sledoval ich.

„Čuj ale, brat môj, kde nájdeme dievku na dnešnú noc? Krčmárovej už niet, je vari v tejto bohmi zabudnutej dedine ešte voľaká, čo by stála za to? Bo za mňa, netúžim po domove a tučnej mľandravej choti. Vy hej?“ spýtal sa jeden, kráčajúc v čele bandy. Ostatní s ním súhlasili.

Zhovárali sa a napokon zhodli, že posledný večer si dačo nájdú podľa ich chuti. Netušiac, že ozaj ich života posledný večer. Sotva prešli v opilosti pár stôp, keď krčmár, jak kosa, stínal im hlavy. To posledný snažil sa utiecť, no alkohol v krvi mu prúdil do nôh a tie ho zrádzali. Žuchol na zem a razom vytriezvel, keď sledoval blížiaceho sa krčmára. Ten nepýtal sa ho na posledné slová. Ten nedbal na jeho prosby. Ten konal. Jakmile bol s prácou kata hotový, Sklonil sa k telám bez hlavy.

Do fľašky od poloprázdnej whiskey naberal ich čerstvú teplú krv, ktorá niesla na svetlo von ich ducha. Lapal ich dušičky na kúštičky od každého. Štupel' nasadil späť do fľaše a vybral sa domov. Svedomie mu nič nevravelo.

Keď oni ho voči deťom čistej nemali, prečo by mal mať on k zločincovi?

Po ceste k domcu stretol vyplašeného pekára. Starostí má veru sám dosť, nie ešte, aby nejakú dievčinu sledoval.

Toľko, čo zbavil sa čudného pekára, natrafil na druhého pocestného. Čo ich čert berie?! Razom si spomenul, kto to je. Čo je zač.

V líci pocítil páľavu,

Nie však nápoja.

Ale od hnevu.

„Ty...budeš posledný,” riekol a nedbal na slová, ktoré mu chcel okoloidúci podať. Raz dva sa napriahol, že porazí posledného spoluvinníka na smrti jeho dcéry. Muž v zbroji obratne zareagoval a tasil svoj meč. Isté nedorozumenie! Ale krčmár nie. A tak sa tanec začal.

Ťažilo ho to ani vrece zemiakov. Noci boli bezsenné a chladné. Po tom všetkom nemal dostatok odvahy vrátiť sa ta.

Čo je on za rytiera, keď čeliť strachu nedokáže a chrániť tých, čo pomoc zasluhujú? Nie, nie je hoden toho rádu. Nie.

Nastaviť tvár musí osudu a pravde.

Neprináleží mu byť na slobode.

Vina ho žierala sť'a mrchožrút hodujúci na potrave.

Či hlas, či ozvena z lesa, či sám nadobudol rozhodnutia, vydal sa na radnicu. Udat' sa.

Rad ľuďi k richtárovi bol veľký, nuž musel si on počkať.

A tak sa postavil za cudzinca, kerý mu bol podobný, aj nie. Razom pochopil, že richtár ťažký prípad je. Keď odmieta lovca a vyplatiť ho, čo spraví s ním?

Zo dva razy sa nadýchol a tak vohnal vzduch do pľúc. Keď richtár zbavil sa lovca, bol rad na neho. Pekne po poriadku vylíčil richtárovi, čo sa stalo nedávno. „Hoc ako jeden sme všetci vyzerali, neboli sme. Po poslednom korbeli som mosel von na potrebu, ale v tej samej chvíli vyšli von aj ostatní, ktorí v krčme pili a hodovali. Necelá polka však zostala pozadu a šla šťat' len pár stôp odo mňa. No v tom šere ma vôbec nezbadali. Za to ja som ich obrysy videl jasne ako sova myš v lese. A čo viac, očul aj ich rozhovory. Je nezdvorilé počúvať, no nedalo mi to, hlavne vtedy, keď začali hovoriť o krčmárovej dcére. Nemali ani štipku svedomia, aby tichšie viedli reč a tak som sa dopočul o..." tu sa však zastavil, preglgol a pokračoval, „zneužití devy a jej smrti, ktorú sami spáchali. Aj mi to prišlo, akoby sa tým chválili. Kým sa mi okolnosti spojili v hlave, boli preč." Richtár sedel na rozknísanej stoličke, ktorá sa teraz ani nepohla, ani výzgnutie nevydala. Ešte než stihol richtár čosi vysloviť, rytier zas pokračoval.

„Nesiem vinu na tomto zločine, bo neprišiel som skorej a nepriznal sa. Prijímam akýkoľvek trest. No žiadam vás, pán richtár, vyšlite stráž, aby dopadli zločincov.”

Konečne sa richtár prebudil z mrákot, čo mu ten podivín vravel.

„Smrť si nezavinil.

Ruky od krvi nezašpinil.

A dožaduješ sa trestu na tvoju osobu? Vyslať lapačov na vrahov, ktorí bohvie kde sú už za humnami? Si väčší blázon, jak historka, ktorú si mi ščil povedal.”

„To nie je historka, pane! Sám som to videl!”

„Cez závoj piva!”

„I vy by ste razom vytriezveli, keby ste slyšali ich reč!”

„Dost', cudzinec! Choď si ich lapit' sám! Nemám čas zaoberať sa hlúposťami!”

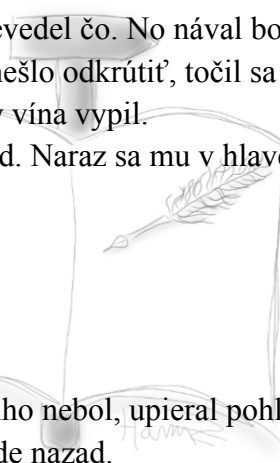
Zdalo sa, že richtár má toho plné zuby. Rytier takisto.

Videlo sa mu, že pán dediny nemá v úmysle konať, jak zákon káže.

Ved' on mu ukáže!

Dal sa preč von na ulicu pred radnicu. Hnev z neho pomaly vyprchal. Áno! Dá sa ich hľadať sám! A potom sa udá. Zas. Nedovoľovalo by mu svedomie žiť s tým. Jak keby toho málo nebolo, takmer do neho vrazil muž v bielom. Zrejme pekár. Aj on sa dal tým smerom. Kráčal nevedno, či sa dobrým smerom uberá. V diaľke, jak zrak mu dovoľoval, Krčmára spozoroval. Že mu ide naproti a pridal do kroku. Avšak neskoro zbadal, že krčmár má tiež k nemu namierené. Už už sa pozdraviť chystal, keď krčmár, dajako od krvi, ho predbehol. Ale namiesto pozdravu ho čakalo obvinenie! Chystal sa mu vysvetliť, jak sa veci majú, ale v tom ho krčmár napadol. A tak svoj meč vytiahol. Musel sa brániť a krčmárovi nechcel ublížiť. No on jak keby druhého dychu nabral. Kde, pri bohoch, sa krčmár tak dobre naučil bojovať? To on netušil. Zrazu však premkla ho slabosť. A temnota.

10
Meč osudu

Vzbudilo ho, ani už nevedel čo. No nával bolesti pocítil
hneď. Hlavu, div mu nešlo odkrútiť, točil sa s ním celý
svet. Akoby tri džbány vína vypil.
Ťarbavo vykročil vpred. Naraz sa mu v hlave začalo
rozvidnievať.
Kde mám meč?
Kde je vábička?
Všetko je preč.
I jeho odmena.
Namosúrený, jak už dlho nebol, upieral pohľad k dedine.
Musí sa vybaviť a pôjde nazad.
Toho dňa sa slnce odkrylo len pár razy. Ľud v uliciach,
ale nie mnoho. Ceduľa na pekárni sa veselo hompálala
pod náporom vetra, ktorý sa hnal z hôr. Večer príde isto
dajaká pliaga. Okrem zvláštneho spevu, ktorý sa

odniekiaľ ozýval, bolo všade ticho. Už sa tomu nečudoval,

Už tomu pozornosť nevenoval.

Proti nemu si vykračoval zvláštno odetý muž, čo zdal sa, že nepatrí k tunajším. A taktiež sa lišiacky usmieval.

Skúsil šťastie a rovno sa ho opýtal: „Kde je tu vyhňa?”

Nebolo tajomstvom, že svojou priamou otázkou zaskočil mága. Zaraz mu úsmev z tváre zmizol. No možno to bolo z lovcovho výrazu, ktorý značil hnev i zúrivosť. A preto mág len ukázal prstom za seba.

Hoc lovec nedostal priamu odpoveď, vydal sa tým smerom. Čoskoro začul zvuk, ktorý prezrádzal polohu vyhne. Ubral sa ešte dvomi menšími ulicami, kým pred prah kovárne nedošiel.

Nebola to veľká dielňa, ale každý by tam poľahky našiel všetko náčinie ku kováčskej práci. A kováč práve udieral mocným kladivom do pokrúteného železa. Od hlavy až k pätám od potu a sadzí.

Ale to mu nevadí.

Lovec pozdravil ho slušne. Bolo mu viac jak jasné, že neradno uraziť kováča, hlavne pri práci s kladivom. Kováč, ponorený do práce, si ho sťažka všimol po hlase, leč lovca prezradil jeho tieň od ohňa. Ich zrak stretol sa. „Poslúžim?“

„Ak by ste boli taký láskavý a dovolili na deň požičať jeden z vašich ukutých mečov.“

Kováč sledoval železo v ohni ako sa mení vo farbe. Sústredil sa ani dravec pripravený vrhnúť sa vpred po koristi. Obratne, pomocou klieští, vybral rozpálené železo. Dal sa doň plnou silou svojich paží, v ktorých pevne zvieral kladivo.

Lovec čakal, až kováč opäť vloží železo do ohňa. Pri tlkaní by aj tak jeho slová zanikli.

„Viem, čo si zač. Takým, ako ty, neverím. Skúsenosti s tvojimi predchodcami ma naučili. Tušíte, aspoň za mak, čo to je stráviť celý deň v dielni pri práci na meči? Veru neviete. Ani úcty, ani vďaky k tomuto remeslu a človeku, čo ho vykonáva.“

„Celkom vám rozumiem, pane,” odvetil lovec, ešte sa mu všetky kolieska v hlave nedali do pohybu.

„Aké ľahké je požičať si meč, ale vrátiť ho, to už nie! Kúp, abo padaj odtiaľto!”

Lovcovi sa kupovať nového meča nežiadalo, veď svoj si už potom nájde. Násilím vezme späť. Avšak videl, že napätie sa stupňuje, nie vďaka teplu z ohňa. Kováč odložil výrobok stranou, s týmto už bol hotový. Na odpoveď lovca nečakal.

„Dobre. Kúpim tento,” ukázal na jednoručný meč zavesený vprostred dielne. Kováč k nemu podišiel a zložil ho dole.

Spočíval na stole.

„Desať grošov.”

„Čo?” čudoval sa lovec.

Má vari prísť o zvyšok peňazí v jeho mešci kvôli kúpe meča, čo mu potom nebude k úžitku?

„Ber, alebo...”

„Prijímam,” hlesol, i on mal už toho dosť.

Plesol dlaňou o stôl s grošmi pod ňou. Kováč prepočítal ich a sunul bližšie meč k lovcovi. Viac už ho nebolo. Vracal sa cestou nazad, ktorou šiel ku kováčovi. Blížil sa ku spevu nesúceho sa z jeho ulice.

Blízko radnice

Stál spevák. Odhodlanie mu nechýbalo, ani nadávky od dedinčanov na jeho osobu. Vyrútil sa jeden zo strážcov na neho.

„Kto ti tu, slávik, spievať káže? Prac sa odtiaľto!”

„Dobre, dobre, ale za malú ukážku chcem odmenu!” dožadoval sa spevák. Jak keby bol jeho spev i text k niečomu.

„Kto bez práce peniaz zhabe,
Nech radšej skape!” zručol na neho strážca.

„A že ti nie je divnô, že práve tebe z úst vyliezajú tie slová!” ozval sa za nimi lovec.

„Čo ťa do toho, lovec? Nemal si byť v lese?”

„A ty v blízkosti richtára?” odpovedal otázkou lovec strážcovi a nehanbil sa mu ukázať meč pod plášťom.

Ihneď toho strážca nechal a vrátil sa do radnice. O

problém mu to nestojí. A lovec pobral sa tiež svojou cestou.

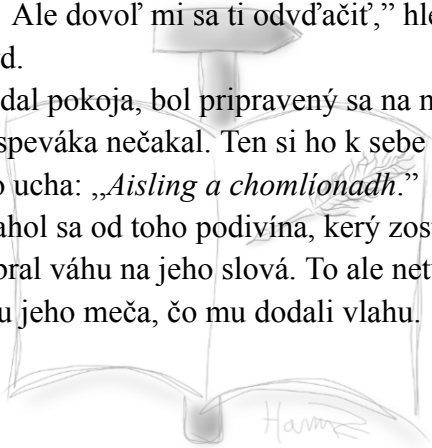
„Vďaka, lovec.”

„Bež preč!”

„Jasná vec! Ale dovoľ mi sa ti odvdáčiť,” hlesol za lovcom bard.

Keď mu nedal pokoja, bol pripravený sa na neho osopiť, no hbitosť speváka nečakal. Ten si ho k sebe pritiahol a zašepkal do ucha: „*Aisling a chomlíonadh.*”

Lovec odtiahol sa od toho podivína, kerý zostal stáť na mieste. Nebral váhu na jeho slová. To ale netušil, že patrili ostriu jeho meča, čo mu dodali vlahu.

11

Hon na prísady

Jak pravila legenda, či skôr sme nazvať tú časť hovoriacej o kúzle, tej sa on držal. Mal už chlieb od pekára, Citu bedára.

Tým bude kúzlo účinnejšie, keďže pekár trpel. A čo vlas chrabrého rytiera, handrkujúceho sa na ceste k lesu? I keď ku koncu škriepenie s krčmárom prešlo do ostrejšej debaty. A to doslovne. Jak ale inak získať vlas, keď po ruke ničoho nemal, čím by ho po kotrbe ovalil? Veď bol mágom, tak ho očaril. Cesta k prísade sa tak vyriešila.

Ale obchod s krčmárom, to už bolo čosi inšie. Nielen, že sa mu sťažoval, zmaril jeho boj.

Ale nechcel vyslyšať mága, stoj čo stoj!

Je on vari dajaký ožran?

Je on voľaký pohan?

No začal rozprávať o fľaši v dlaniach krčmára,
Hneď sa dal do reči.

Má ho za somára?

„Len zátku, tú potrebujem. Vrav, čo za ňu?“

„Keby si tak pokoj dal!“

„Nič iné nežiadam, a o obsahu fľašky sa nikomu
nezmienim.“

Hodil krčmár na neho vražedný pohľad. Pristúpil k
bývalému súperovi a nečakal. Zbavil ho i posledného
dychu. Načrel z krvi cícerku jak u predošlých.

„Jak ale mám prísť domov a ani kvapku nevyliat', keď
zátky nebude?“

„Buď v klúde,“ a vystrel mág ruky pred seba a na fľaši
nový korok.

Krčmára to moc neprekvapilo, stačil mu prvý pohľad,
keď zneškodnil rytiera. Potom šiel si po svojom. Mága s
mŕtvolou tam nechal.

Ten si rovno jeho nevšímal jak ten na zemi. Mág
súhlasne prikývol a úlovok si skryl pod kabát. Obzrel sa
k zemi na rytiera. Premeral si ho, skúmal. Možno ešte

zide sa. Počkal, kým krčmár zmizne celkom v dedine a vrhol kúzlo. Rana na tele sa zacelila a hrud' sa vyplá. Vedel, čo nasledovať bude, a tak i on vykročil k dedine. Zažiadalo sa mu zaslúženého odpočinku v sade pri radnici. Sadol ku stromu, veď pôda ešte nie je zamrznutá. Spod kabáta vytiahol fajku, tabák a zápalky. Škrtol sirkou obratne a hnal vzduch s ohňom cez fajku. Onedlho pofajčieval, vidno len obláčiky dymu. Stíchli i vtáky, dovtedy si pospevujúc. Bafkal si tam, kým tabák stačil.

V tom sa zamračil.

Spevák vykračoval si cestou okolo. Narušil kl'ud. Ešte ten mu chýbal! Stačil mu pred nejakým časom lovec, čo ho zo zamyslenia vytrhol, nie ešte, ach!

Hlas barda zastavil sa a ozvala sa vrava. Náruživá celkom a tak obzrel sa ta. Sledoval to z diaľky. Ahá, dostal sa do kaše!

I strážca mu čosi káže

A zas ten lovec! Zastal sa práve barda? To by u neho ťažko povedal.

Ďalej ich sledoval. Lovec kráčajúc vpred a otravný spevák. Vidno na chôdzi i výraze lovcovom, že ľutuje jeho záchranu.

Spevák,

Tváriac sa jak babrák,

Nečakane, ale obratne otočil lovca k sebe a šeptal mu do ucha. Mág zaraz na rovných nohách stál. Slová nepočul, no odsledovať z úst vedel dokonale. Čo dialo sa potom, zdalo sa mu pomalé. Plán mal už teraz iný.

Skryl do kabáta dosti teplú fajku,

Prešiel prstami briadku,

A pod'ho za bardom, čo šmykol si to bočnou ulicou.

Šibalský úsmev vrátil sa na mágovu tvár. Dnes darilo sa mu.

Bard ani len netušil,

Do čoho sa namočil.

Našiel zaľúbenie v miestnej pani hostinskej. Iný by nevtkročil do prvého hostinca, na ktorý by narazil, ale bard taký je. Keď ženám nechýba krása a je čo teplé do brucha dať, inšie si už nevšíma. Abo ženy zaujal jeho zovňajšok, kerý neobvyklý je? Jeho lichôtky? Dotyky, sprvu citlivé, neskôr prudké? Jedno je však isté, hlasom to nebolo. Ach, kďeže. I sliepka má krídla a nelieta, tak i bard má piesní plnú makovicu, ale hlasu vôbec. Keď hostinský zavelel, bol koniec. A zrovna jedna jemu súca ho ťahala do hornej izby. A nechala sa viesť. Kam on vstúpil, dedina, mesto, tam on hral na lutnu a spieval, jak keby ho platili za to. Nejednen raz sa mu prihodilo, že zarobil si chlieb i dajaký rajčák. Ale to ľud okolitý po ňom hodil, aby zavrel zobák. Aj tak sa dá. A peniaz, ak sa mu aj ušiel, preflákal práve v hostincoch, kam prišiel. Za devu. Za chlast.

A ščil ráno schmatol svoj plášť a lutnu, neobzerajúc sa za seba, bo aj tak vedel, čo príde. Hostinský. Bardovi svetlo, že asi nerád bude, keď dozvie sa, že tento líhal minulú noc s jeho ženou. Skryl sa až v d'alekej uličke. Otrel si upotené čelo, po vykonanej námahe. Obzeral sa, akoby obdivoval tunajšiu krásu. Nie, neobdivoval. A ani za krásu sa dedina považovať nedala.

Zrovna prechádzal kolom radnice a dal sa do hrania.

Krátkou šticou vo farbe karamelu na jeho kotrbe povievalo vo vetre. Pekný by aj bol, ale hlas...

Už už sa k nemu blížil strážca a vyhodiť ho chcel. Ale zastal sa ho lovec. Štipky vychovania v ňom ešte zostalo a tak rozmýšľal, ako sa odvd'ačiť záchrancovi. I zašepkal mu do ucha slová, ktorým darmo rozumel. Neblúdil v pamäti, de ich očul. Vedel len, že mu šťastie prinesú. Oboril sa na neho lovec, bo on vedel, čo tie slová znamenajú.

Bol na odchode z dediny a to celkom. Jedla, publika i ženy zakúsil, bol čas pobrať sa d'alej. Že by si zrovna

zarobil, povedať sa nedá. A keby radšej sebe to šťastie prial.

Odrhol si jablka zo stromu, okľukou von z miestnych končín. Nebol ani za prvými stromami, keď pred očami objavila sa mu tma.

Zobudil sa až o čosi neskôr a za zvláštnych okolností. Sprvu ho trápila len hlava, jak po rušnej noci, ale ščil tomu tak nebolo.

Hneď sa mu však rozum dostavil,

Putá na končatinách zočil.

Krútil hlavou sem a tam, v prazvláštnom dúpä sa nachádzal.

Tam oheň v krbe, hen čosi valilo sa z hrnca.

A tam telo umrlca.

Keď si bol viac než istý,

Že je u šialenca,

Do miestnosti vošiel mág. Dal sa do kriku, veru mu bol prd platný. A mág to vedel. Dúmal. Prikývol. Z kapse vybral náčinie. Bard ho len sledovať mohol,

I tak sa na inšie nezmohol.

Zátka.

Vlas.

Chlieb.

List dubu.

Meč.

Spevák premýšľal, jak dostať sa preč.

Mág z fľaše blízko predmetov odliat trochu do hrnca.

Čudoval sa bard, voda čistá ani lieh to veru nebola.

Dokonca by sa odvážil hádať, že ju načrel z potoka.

Potom čarodej uložil spomenuté predmety do toho kotlíka a mrmlal čosi pod nos.

„Chceš mať zo mňa otroka? Pusti ma, podivný, a ja nepoviem ani slovka, čo to tu stváraš!” žiadal sa na slobodu, no radšej, keby ticho bol.

Mág ukázal nôž na svetlo. Ešte, že bard za zápastia visel, inak by už omdlel.

„Veru, už nepovieš,” dodal mág a podišiel k spevákovi.

Ten v plač prepadol, hory doly čarodejovi nasľuboval, ale bez výsledku. Norou ozval sa bolestný ryk a náhle ustal. Poslednú prísadu pridal mág do kotlíka a dal sa do

spevu. Slová, tie slová riekol bard i lovcovi. Potom
zvesil hlavu a topil sa vo vlastnej krvi. A v žiali.

13
List dubu

Tetuškin čaj ho vždy vzpružil. Teraz mu ale nebolo do reči. Tupá bolesť hlavy už prešla, ale spomienky zostali. Míkvo sedel za stolom a tetuška oproti nemu.

„Tak vravíš, v lese si ma našla,” utvrdzoval si okolnosti pekár nahlas. Ona prikývla na znak súhlasu.

„Jak dlho som tam bol?”

„Tak dlho, že nechýbalo veľa, abys s lesom splynul. Mal si blízko, aby si zahynul.”

„A jak ste ma dostali až sem? Podal vám niekto pomocnú ruku?”

Tetuška sa odmlčala, len toľko, že sucho v ústach spláchla bylinným čajom.

„Celkom sama.”

„Ale tetuška...

Po smrti si bola slabá ani muška,

Jak sa ti podarilo...”

„Tu nie. Teraz nie,” naznačila mu, aby bol v tichosti.
Ale v hlave jak dáky červ mu ešte čosi vírtalo.
„Čarodej ti čosi ukradol. Čosi, vraj nebudeš potrebovať.”
Tetuška siahla si k hrudi.
Videlo sa mu, že dačo tu nesedí.
Jej dlaň vystrelila vpred a sadla si na tú jeho.
„Vezmi od mága späť môj medailónik a dočkáš sa
odpovedí.”
Toho večera už mnoho nenarozprávali. Pekár u seba v
domci cez ulicu ťažko lapal sny na spánok. Nič sa
nedostavilo.
Zavčas z rána, vyletel k tetuške jak rana a pristúpil k
včerajším slovám.
„Vidaval si ho celé roky, vieš, jak vypadá. A taktiež
poznala som mága, keď vkročil na prach môjho domu.
A ja sľúbila som kliatbu tomu,
Čo mi ho ukradne
A moc tému,
Čo mi ho vráti späť.”

Ukrýval sa dlho, jak zbabelý pes, nevedno, kde má brloh. Ale dakto ho iste videl kolem íst'. Spýtaj sa na cestu," a súrila ho ven. Pekár pečlivo si zapisoval jej slová do pamäti.

„Jak to všetko vieš? Jak to všetko znáš?"

„Až donesieš medailónik, spoznáš."

A dal sa na hon po mágovi. Zrovna šiel popri kováčovi, kerý skončil s dnešnou prácou. Pýtal sa jeho na smer mága a ten ukázal mu hen.

„Hnal sa za nejakým bardom, ten bude vedieť vyše," ešte toľko mu povedal, no pekára už nebolo.

Obzeral sa okolo.

Tma.

Vlhká pôda, nevedno od dažďov, či z temna.

V lese už prítmie, jeho oči zostali bystré v mladosti. Ale šťastím narazil na mágov brloh. Kolom samé kosti.

Tetuška neraz varovala ho, nech zbystrí zmysly. Mág prefíkanejší než líška,

Klame jak tieň a tichý ani myška.

Stal teda pred dvere a nazeral dnu cez škáru pri prahu. Zdnuka ťahal sa k nemu závan. V kotli bublala odpudivá žbrnda, putá neďaleko sa ešte ščil hompáľali. Ale nik na nich. Mág od krvi a bez mena pobehoval sem a ta. Pekár len tak tak stihol uhnúť na stranu, čo mág sa vyrútil z brloha. Nasadzoval si kabát za pochodu a čosi pospevoval.

Prv, jak sa stihli dvere zavrieť, pekár vtrhol dnu. Toľkého náčinia, nádob a predmetov v nich ešte jakživ nevidel. Obzeral sa za medailónikom. Prehľadal opatrne každú škáru, v i na stole, v polici i pri riade. Šiel kolom kotla, v hmýrení bublania ho dole spoznal. Jak ho odtiaľ dostať? Siahol po kliešťoch blízko neho a vylovil s nimi retiazku, no stihol sa aj slušne obariť. Neboli dost' dlhé. Natešene upaľoval stadiaľ, leč medzi dedinou a lesom ho mág pristihol.

„Zas ty?“ čudoval sa mág.

„Zas ja,“ potvrdil pekár, ale neskoro sa snažil skryť za chrbtom dôvod jeho návštevy. Mág to zbadal.

„Vráť mi ho a ja ťa odmením!“

„A čím? A jako? Tetušku ste zabili a okradli, moja milá iného má v srdci!”

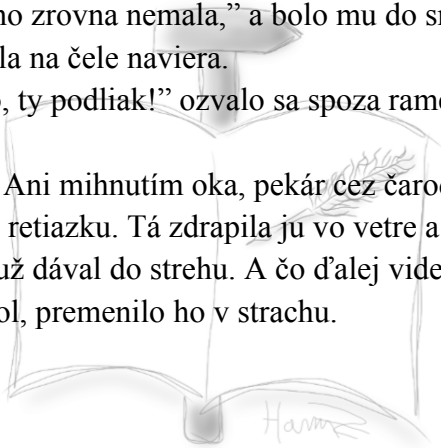
„Tetuška žije a za milú neručím,

Len toľko poučím,

Že v srdci ho zrovna nemala,” a bolo mu do smiechu, jak pekárovi žila na čele naviera.

„Nechaj ho, ty podliak!” ozvalo sa spoza ramena mágovho.

To tetuška. Ani mihnutím oka, pekár cez čarodeja až k nej dohodil retiazku. Tá zdrapila ju vo vetre a nasadila. To sa mág už dával do strehu. A čo ďalej videl pekár a svedkom bol, premenilo ho v strachu.

Pokračovanie nabudúce...

